

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v četrtek, dne 2. februarja 1933.

Štev. 14.

Ni pravega odmeva

Kakor pozabijo ljudje ob požaru, povodnji ali drugi težki elementarni neizgodi na vse spore, na vsa nasprotja in mislijo samo na to, kako bi z združenimi močmi in složnim delom mogli nesrečo obvladati, tako bi moralo biti tudi v času sedanje splošne gospodarske stiske. Kajti tudi ta svetovna gospodarska stiska je že nekakšna elementarna neizgoda, samo da je še mnogo bolj splošna in da je zadela prav vse ljudi. V resnici se je že tudi dostikrat slišalo z oficijalne ko neoficijalne strani, da treba sedaj s složnim delom in združenimi močmi omiliti ostro krizo, ali v glavnem je ostalo le pri besedah.

Toda pri besedah ne sme ostati, temveč mora beseda postati dejanje. Kajti čim dalj ostane le pri besedi, tem dalj bo tudi trajala kriza v vsej svoji ostro in čim pozneje pride do složnega dela, tem pozneje pride tudi do rešitve. Vse to je tako jasno in gotovo, kakor je izven vsake debate naštevanka. Bilo je tudi že dosti prilik, da pride do tega združenega in složnega dela, ali skoraj vse te prilike so bile redno zamujene. O tem bi zlasti mnogo mogli povedati gospodarski krogi.

V času sedanje gospodarske krize so priredili gospodarski krogi že nešteto anket, zborovanj in konferenc, ki so vse imele le en cilj, kako dvigniti gospodarstvo, kako omiliti krizo in kako pomagati splošnosti. Na teh anketah, konferencah in zborovanjih je bil podan ogromen material, ki je bil vseskozi podprt s točnimi in zanesljivimi podatki in ki je bil zato kar navodilo, kaj treba storiti, da se pride iz krize. Pa ker vsa ta zborovanja, vse te ankete in konference niso našle pravega odmeva, so nato skušali gospodarski krogi z osebnimi intervencijami, s spomenicami in predlogi vzbuditi ono zanimanje, ki je bilo potrebno za rešitev vseh teh vprašanj. Pa tudi vse te njih intervencije niso našle pravega odmeva. Posledica tega je, da ne pride in ne pride do združitve sil in do složnega dela, ki je za nas vse danes res že elementarna potreba.

Pred kratkim sta se vršili v Zbornici dve nad vse važni konferenci, ki sta naravnost odločilnega pomena za vse slovensko gospodarstvo in s tem tudi za vse jugoslovansko. To sta konferenci o krizi slovenskih premogovnikov in konferenca o navedenju lesnega izvoza. Na obeh konferencah je bil podan material, ki je bil tako izčrpen, da sploh ni mogoče povedati kaj več, na obeh konferencah so bili podani predlogi, ki so bili tako konkretni, a obenem tako podkrepjeni, da so že nad vsako kritiko. Jasno pa se je na obeh konferencah pokazalo tudi to, da gre tu za vprašanja, od katerih je odvisno vse slovensko gospodarstvo, saj gre za izpadek letnega dohodka skoraj četrtilijarde Din.

Po vsej pravici so gospodarski krogi pričakovali, da bosta tako skrbno pripravljena konferenci, vrhu tega še tako važni konferenci takoj doživeli najboljši odmev in da se bo že v kratkem času pokazal praktičen uspeh obeh konferenc. A tega odmeva še danes ni in že vstaja med gospodarskimi krogi strah, da tudi ti dve konferenci ne bosta doživeli pravega odmeva. A med tem rastejo posledice krize naše premogovne in lesne industrije in v Trbovljah je tudi že bilo napovedano novo okrajšanje delovne dobe.

Po vsem tem se mora človek vprašati, kaj bo, če bosta tudi ti dve konferenci brez odmeva, kaj naj napravijo gospodarski krogi potem? Kajti, če ne bo odmeva, potem pomeni to, da se ne bo nič storilo ne za omiljenje premogovne krize in ne za ublažitev lesne. Ali naj mar gospodarski krogi skličejo še eno konferenco, ko pa nimajo prav nobenega upanja, da bi nova našla boljši odmev ko prejšnja? Ali ne nastane nevarnost, da bi se potem oprjelo malodušje celo gospodarskih krogov, ki hočejo biti vedno in vselej le pozitivni delavci.

Elementarna potreba in nujnost, ki je

kategorična, zahtevata, da pride do združenja sil in do složnega dela. Toda to je mogoče le, če najdejo inicijativni predlogi odmev, če se daje možnost dela onim, ki hočejo delati. Naj bi zato gospodarski krogi nikdar ne imeli več vzroka, da bi morali konstatirati, da njih predlogi ne naj-

Nekaj o Zanatski komori v Beogradu

Pri nas je nekaj ljudi, ki se z velikanskim navdušenjem zavzemajo za Zanatsko komoro v Beogradu in jo stavlajo naravnost za vzgled obrtniške zavednosti. Ti slavospevi so se precej zmanjšali, ko se je zvedelo, kakšne takse morajo plačevati obrtniki pri samostojni obrtniški zbornici v Beogradu in kakšne pri skupni zbornici v Ljubljani. Še bolj pa bodo utihnil ti slavospevi, če bi ti navdušeni pristaši Zanatske komore v Beogradu čitali spomenico, ki jo je poslala Zbornica v Podgorici trgovinskemu ministrstvu.

Z novo razmejitvijo področij zbornic je bilo namreč treba tudi razdeliti premoženje zbornic, kajti to premoženje so ustvarili trgovci, obrtniki in industrijalci iz vsega, preje enčnega področja. In tako je delil premoženje plenum Zanatske zbornice za Srbijo in Južno Srbijo premoženje Zbornice in sicer na ta-le način, kakor pravi spomenica Podgoriške zbornice:

1. Novoustanovljeni obrtniški zbornici za Južno Srbijo v Skoplju je dodelil od premoženja stare Zanatske komore v Beogradu 500.000 Din.

2. Novoustanovljena obrtniška zbornica za Drinsko banovino v Sarajevu je dobila 96.028 Din.

3. Podgoriška trgovska, industrijska in obrtniška zbornica pa je bila po računu plenum obrtniške zbornice v Beogradu še pasivna za 7.152 Din in zato ne dobi nič, pač pa se ji njena pasiva odpiše.

Prvo, kar pada v oči, je velika dodelitev ravno obrtniški zbornici v Skoplju, še primerna dodelitev zopet obrtniški zbornici v Sarajevu in popolnoma odklonitev Podgoriški zbornici, ki je skupna. Pri najboljši volji se človek ne more otresti utisa, da se je Podgoriška zbornica tako slabo odrezala, ker je skupna. Toda naj bo stokrat skupna, so vendar združeni v Podgoriški zbornici vsi obrtniki iz področja zbornice. Kaj vsled tega, ker so pri skupni zbornici, nima iste pravice ko obrtniki iz drugih zbornic? Po besedah zagovornikov ločenih zbornic bi obrtniki v skupnih zbornicah potrebovali še večje uvaževanje, saj so vendar dosledno trdili, v kakšni veliki škodi so obrtniki, če so organizirani v skupni zbornici. Saj so vendar govorili, kako da se jih v skupnih zbornicah samo izkorišča, a vse dobrote

Napredek našega jadranskega ribolova

V času splošne gospodarske stiske, ko prihajajo od vseh strani samo statistike z negativnim rezultatom, je dvakrat bolj razveseljiva statistika, ki kaže napredek. In takšno razveseljivo statistiko je objavilo te dni ravnateljstvo pomorskega prometja v Splitu. Statistika je zelo skrbno izdelana in navaja uspeh jadranskega ribolova za vsa pristanišča posebej, nato skupno za pristanišča posameznih pristaniških kapetanij ter končno celoten rezultat letnega ribolova (za mesec aprill do september) v letu 1932 in 1931. V statistiki pa je naveden tudi rezultat ribolova z ozirom na posamezne ribe. Tako nudi statistika res pregledno sliko o našem jadranskem ribolovu. Žal nam primanjkuje prostora, da bi objavili statistiko v celoti, ker je ta zelo obširna in zato omenjamo le končni rezultat.

Vseh rib je bilo vlovljenih v letu 1932 3.371.275 kg. Največ jih je bilo ujetih v področju splitske kapetanije (2.056.440 kg), najmanj v področju kotorske pristaniške oblasti, namreč le 41.380 kg.

V drugih področjih pristaniških kapetanij (sušački, šibenški in dubrovniški) je bil ribolov precej enak in se je gibal med 388.248 in 462.398 kg.

dejo pravega odmeva! Upamo in trdno pričakujemo, da bo vsaj po obeh omenjenih konferencah dovolj krepkega in ustvarjajočega odziva. Interes vsega našega narodnega gospodarstva pač zahteva to odločno in zato upamo, da bo ozir na ta interes tudi zmagal.

uživajo le trgovci in industrijalci. Pričakovati bi zato bilo, da bo ločena Obrtniška zbornica obrtnikom v Podgoriški skupni zbornici še posebej naklonjena in da obrtnikom raje več kakor jim gre, ne pa da jim sploh nič ne da. Tako bi zahtevala obrtniška solidarnost. Mesto tega pa vidimo, da Obrtniška zbornica v Beogradu nima za obrtnike, ki »ječec v skupni zbornici, nobenega smisla. Kaj neki pravijo naši navdušenci o tej stanovski zavednosti, o tej stanovski solidarnosti, ki jo je pokazala samostojna Obrtniška zbornica v Beogradu.

Da pa bo vsa stvar še jasnejša, moramo omeniti, da je ta pasivnost Podgoriške zbornice sploh zelo čudna. Kajti jasno je, da so pridobitne razmere obrtnika v skopski, sarajevski in podgoriški zbornici tako povsod do pičice enake, da je čisto nepojmljivo, kako bi bilo eno področje tako visoko aktivno, drugo pa kar pasivno. Vrhu tega pa je ta pasivnost absolutno nedokazljiva in zato pravi Podgoriška zbornica v svoji spomenici po vsej pravici, da bi bilo mnogo boljše, če bi Obrtniška zbornica v Beogradu kar naravnost povedala, da nič ne da, kakor pa da se poslužiti takšnega trika, kakor je oni o pasivnosti.

Značilno je tudi to, da se razdelitev premoženja stare zbornice ni izvršila po sporazumu predsedništev prizadetih zbornic, kakor to zahteva zakon, temveč je Obrtniška zbornica v Beogradu kar naravnost dekretirala, ne da bi vobče stavila kakšen predlog. Razumljivo je vsled tega, da je zato tudi protest Podgoriške zbornice tem ostrejši in odločnejši.

Pri vsej tej zadevi sicer nismo direktno prizadeti in niti najmanj se nas ne tiče, kako si razdele zbornice v drugih banovinah svoja premoženja. Vendar pa smo smatrali le za potrebno, da tako za vsak slučaj tudi mi to zadevo zapišemo, da bo v spominu ljudi, če bi spet kdo hotel s slavospevi proslavljati samostojne zbornice. Da te morebitne tirade že danes spravimo na pravo mero, zato omenjamo spor med podgoriško skupno in beograjsko ločeno obrtniško zbornico in mislimo, da je ta spor dovolj poučen za vse, ki mislijo samostojno. Hvala Bogu pa je takšnih med slovenskimi obrtniki zadosti.

Jubilej trgovine g. Vilka Weixla v Mariboru

Te dni poteče 25 let, kar je g. Vilko Weixl otvoril svojo lastno trgovino v Mariboru, tem v narodnostnem oziru tako razburkanem mestu. Takrat so bili narodnostno čuteči trgovci v Mariboru še bele vrane, seštet bi jih mogli skoro na prste ene roke. G. Weixl kot mariborski domačin se ni ustrašil pred terorjem, ki se je izvajal nad slovenskimi trgovci, ne nauhujskane mase, ki mu je večkrat pomazala napise in razbila okna. Vztrajal je v svojem delu, krepko podpiran od takratnega slovenskega dijaštva si je zasigural eksistenco. Bil pa je tudi priden kot mravlja. Kaj kmalu si je pridobil krog zvestih odjemalcev tudi na deželi in pričel prodajati tudi na debelo. V tem prizadevanju ga je prav lepo podpiralo podeželsko trgovstvo.

Vojna mu je prizadela težke skrbi. Sam je bil na vojni do malega celo vojno dobo. V tem času je prevzela skrb za trgovino njegova, danes že pokojna soproga, kateri se je posrečilo obdržati temelje za delo in razvoj v povojni dobi, ko je priključil svoji trgovini tudi industrijo papirnih izdelkov, opremljeno z najmodernejšimi stroji. Težave, nastale v povojni dobi, so mu sicer nekoliko zaustavile razmah, niso ga pa mogle zlomiti. Z veliko energijo in vztrajnostjo v zvezi s skrajno pridnostjo mu je uspelo, da je prebredel ovire, ki so mu jih povzročile občutne izgube, nastale iz konkurzov in insolvent. Posrečilo se mu je postaviti svoja podjetja zopet na trdo bazo, ki daje vse pogoje za uspešno delo.

Svoja podjetja trajno izpopolnjuje in jih zna prilagoditi potrebam časa. V trgovini ima okusne izložbe, ki so po svoji opremljenosti, v papirni industriji pa izdeluje v največjem času lampijončke, razne fotografске albume, od najpriprostejših do najfinejše luksuzne izvedbe tako, da vzbujajo upravičeno zanimanje. Poleg tega izdeluje še razne druge predmete, n. pr. senčnike za električne luči iz celuloida itd. Ob strani mu stojita oba sina, eden v trgovini, drugi v industriji, ki sta mu v veliko oporo.

G. Weixl je postal iz skromnih početkov v l. 1908 po svojih trgovskih zmogljivostih vsestransko poznan in upoštevan trgovec in industrijalec. Navzlic obilnemu delu v lastnih podjetjih pa je našel še vedno dovolj časa, da je sodeloval s srcem in ljubeznijo tudi v stanovskih korporacijah in organizacijah. Na čelu mariborskega združenja trgovcev je že od osvoboditve in vzgledno vodi poverjene mu posle. Ustvaril je tekem let iz male pisarne ugleden urad in si znal izbrati sodelavce, ki znajo po njegovih intencijah pridobivati uradu potreben ugled in veljavo. Več let je sodeloval tudi v zborničnem trgovskem odseku in se tudi tu odlikoval po praktičnih predlogih in nasvetih za izboljšanje naše trgovine.

Zaupanje slovenskih trgovcev ga je postavilo tudi na čelo Zveze trgovskih združenj v Dravski banovini, katero je več let uspešno vodil.

Ko ob lepem jubileju, važnem mejniku svojih prizadevanj gleda nazaj, ga sme s ponosom navdajati zavest, da je v polni meri izpolnil svojo dolžnost, dolžnost, ki jo je imel kot slovenski trgovec in kot javni delavec v narodnih, gospodarskih in stanovskih organizacijah. Kot svojemu dobremu prijatelju in svoj čas zvestemu sodelavniku mu ob tem jubileju častita tudi naš list z iskreno željo, da mu dodeli vse-mogočna Previdnost za bodočnost v njegovem udejstvovanju čim največ uspehov.

OLAJŠAVE PRI PREVOZU STROJEV

Vsled sklepa prometnega ministrstva so vnešene v lokalno tarifo nove olajšave za prevoz strojev in strojnih delov, železnih konstrukcij ter njih delov od postaj Jesenice drž. meja in Št. Ilj drž. meja do Caribroda, drž. meja.

Lesna industrija in železniške tarife

Referat tajnika Zveze industrijev g. Danila Gocijuna na konferenci Zbornice za TGT, dne 28. januarja t. l.

Naša lesna industrija, ki se je v svobodni državi po prevratu vsestransko razvila in izpopolnila, predeluje kljub ustanovitvi raznih novih fabrik za izdelavo finalnih produktov še vedno v glavnem poluizdelke, ki tvorijo skupno s pragovi in drvami tudi glavni kontingent našega lesnega izvoza. Cena teh izdelkov je razmeroma nizka in vse večjo važnost imajo vsled tega za to blago železniške tarife, ki uplivajo odločilno na konkurenčno zmožnost naših izdelkov v inozemstvu in tudi na domačem trgu pri dobavah v bolj oddaljene pokrajine.

Tako znaša tovarnina za 10tonski vagon na razdaljo 300 km za deske v lokalnem prometu 28%, pri izvozu 22% in po pristaniški tarifi 18% vrednosti blaga; za trame znašajo odgovarjajoče postavke 56%, 41% in 34%; za drva 43%, pri izvozu in po lučki tarifi 36%; za pragove (hrastove) 43%, 33% in 26%, za manj vredne bukove pragove pa 61%, 45% in 40%.

Kako važen faktor v železniškem prometu predstavljajo lesni izdelki, dokazuje najbolje železniška statistika. V letih 1929, 1930 in 1931 so tvorili lesni izdelki 52%, 43% odtodno 47% celotnega preko suhozemnih obmejnih postaj izvoženega blaga ter je prispevala lesna industrija v tem razdobju k dohodkom železnice iz navedenega prometa s 30%, 27% odtodno 29%. V lokalnem železniškem prometu vključno dovoz do domačih luk so predstavljali lesni izdelki v navedenih letih 32%, 28% in 29% prevoženega blaga in 24%, 18%, 18% dohodkov železnice iz tega prometa. Iz navedenih podatkov sledi, da je uspevanje železniške uprave v prvi vrsti vezano na dobro konjunkturo domače lesne industrije in trgovine ter na konkurenčno sposobnost našega lesa v inozemstvu.

Ko je leta 1929 železniška uprava povišala svoje tarife, sta mogli lesna industrija in trgovina, ki je bila takrat v polnem razmahu, brez večjih pretresljajev prenesti nova bremena. Vse drugačen pa je položaj danes. Splošna gospodarska kriza je zadelala lesno panogo z vse večjo silo nego katerokoli drugo industrijsko produkcijo.

Večina inozemskih trgov je vsled uvedbe novih uvoznih carin, uvoznih prepovedi in kontingentov ter strogih deviznih predpisov za naš les vsaj začasno izgubljena. Položaj je postal vse težji radi ostre konkurence lesno-produkcijskih držav na svetovnem trgu ter je brezobzirna borba za ohranitev odjemalcev povzročila tako znaten padec cen lesa, da ne krijejo iste niti produkcijskih stroškov. Nerentabilnost lesne produkcije je povzročila, da počiva samo v Sloveniji več kakor dve tretjini lesno-industrijskih obratov.

Nove tarife odločno previsoke

V takih prilikah je pripravilo železniško ministrstvo novi načrt železniške tarife, čegar glavni namen je z izredno visokim povišanjem tovarnin v iznosu nad 30% preskrbeti železniški upravi nove dohodke, ki naj bi znašali prilično 400 milijonov dinarjev letno. Za glavne izdelke lesne industrije predvideva ta načrt za razdaljo od 300 km v lokalnem prometu povišanje od 22%, pri izvozu za tesan les in pragove 8%, po lučki tarifi pa za tesan les 6% in za prage 5%.

Soglasno mnenje vseh gospodarskih korporacij

Vse gospodarske korporacije, katerim je bila dostavljena nova železniška tarifa v izjavo, so soglasno izrekle svoje pomisleke proti njeni uvedbi ter opozorile železniško ministrstvo na usodne posledice, katere mora imeti v sedanjih izrednih prilikah vsako povišanje tovarnine za naše narodno gospodarstvo. Tudi tarifni odbor, ki je o načrtu nove železniške tarife razpravljal na svojem zasedanju v dneh 28. do 30. decembra 1932 v Beogradu, je soglasno sklenil, da mora uvedbo nove povišane tarife resno odsvetovati. V obrazloženem memorandumu, katerega je v to določena deputacija izročila osebno gospodu železniškemu ministru, ugotavlja tarifni odbor, da bi vsako povišanje tovarnine povzročilo še večjo omejitve izmenjave blaga ter predvsem prevoza manjvrednih sirovin, potrebnih za industrijsko produkcijo ter pogonskega in gradbenega materiala. Količina prometa bi torej nazadovala in mesto za zelenega finančnega uspeha, bi prinesla

nova tarifa eventualno nadaljnje znižanje dohodkov železniške uprave.

Kje naj dobi železniška uprava potrebne dohodke

Tarifni odbor priporoča zato, da se naj skuša doseči ravnovesje v proračunu želez. ministrstva s pridobitvijo novih transportov in predvsem s črtanjem onih postavk, ki ne spadajo v ta proračun. V prvi vrsti je tukaj mišljena postavka za gradbeno odeljenje v iznosu 121 milijonov dinarjev. Nadalje smatra tarifni odbor za nujno potrebno, da se odreče finančni minister vsaj začasno plačilu transportne takse, katero plačuje železniška uprava v letnem iznosu nad 200 milijonov dinarjev. Na Češkoslovaškem je na pr. vlada sklenila, da se črta plačilo transportne takse kot eden prvih ukrepov za saniranje tamkajšnjih, še bolj pasivnih železnic, kakor so naše. Nadalje bo treba najti možnost, da se železniško ministrstvo oprosti raznih bremen, ki ne spadajo v njegov resor. Tako se je zahteval od železniškega ministrstva na pr. brezplačen prevoz hrane v pasivne kraje ter gradbenega materiala v porušene kraje v Južni Srbiji, za kar bi se morali določiti vsekakor specialni krediti ali pa kritje iz proračuna ministrstva za socialno politiko.

Železniški minister je v spomenici tarifnega odbora navedene želje in predloge vzel z odobravanjem na znanje ter se po prejetih poročilih vrše sedaj pogajanja s finančnim ministrom radi črtanja transportne takse. Na pristojnih mestih se pričavajo tudi ostale odredbe, ki naj omogočijo ureditev financ železniške uprave brez povišanja tovarnine v nameravanih iznosu.

Kaj treba ukreniti

Predlagano reformo železniške tarife v formalnem oziru je tarifni odbor v principu odobril ter se bo zahtevana preureditev tarife predvidoma v kratkem izvedla. Nadaljnji delovni program tarif. odbor predvideva za enkrat kot prvo točko razpravo o preureditvi tarife za izdelke šumarstva. Pri tej priliki bo vsekakor dana možnost predložiti ponovno železniškemu ministru utemeljene želje lesne industrije glede potrebne spremembe nekaterih sedanjih določb. Urediti se mora predvsem vprašanje uporabe ugodnostne tarife za dovoz hlodov na žago za fabrike raznih lesnih izdelkov ter za žage, ki so le postranski obrati drugih industrij. Nadalje vprašanje prevoza embalaže po ugodnostni tarifi od producenta do tovarn cementa v Dalmaciji ter dovoza domačih drv v Vojvodino, da se tako prepreči nepotreben uvoz inozemskega blaga, ki je sedaj za te relacije cenejši nego domači proizvodi.

Ureditve čaka še vedno prevoz našega lesa po italijanskih železnicah, kjer uživa avstrijski lesni izdelki vsled ugodnosti nižjega multiplikatorja pri obračunu tovarnine veliko prednost napram našim izdelkom in znaša razlika na tovarnini pri enem vagonu lesa do Milana več sto dinarjev v našo škodo.

Dejstvo, da je aktivnost naše trgovinske bilance in s tem tudi stabilnost našega dinarja v veliki meri odvisna od izvoza lesa, opravičuje vsekakor zahtevo, da država izvoz tega blaga z vsemi sredstvi pospešuje ter doprinaša v to svrhu tudi primerne žrtve. Saj se je v vseh drugih evropskih lesno-produkcijskih državah v poslednjih letih kljub težkim gospodarskim prilikam in pasivnosti železniške uprave našla možnost, da se tovarnina za posamezne lesne izdelke, in to ponovno v znatni meri, zniža.

Iznešeno stališče je zastopala tudi Zveza industrijev, ko je v svojem elaboratu glede nove železniške tarife, dostavljenem železniškemu ministru, predlagala, da se mora kljub trenutnemu primanjkljaju v proračunu železniškega ministrstva izvesti vsaj 20% znižanje sedanjih tarifnih postavk, veljavnih za važnejše vrste lesnih izdelkov pri izvozu.

Postranske pristojbine enako previsoke

Za enkrat je uveljavilo železniško ministrstvo s 1. novembrom 1932 nove postranske pristojbine, ki tvorijo bistveni del nove železniške tarife ter predstavljajo izredno povišanje prejšnjih postavk. Posebno je presenetilo dejstvo, da so se postran-

ske pristojbine uveljavile ne da bi imel tarifni odbor priložnost jih predhodno preučiti ter podati svoje mnenje. Gotovo je, da presegajo postranske pristojbine v sedanjih višini znatno izdatke železniške uprave, združene z manipulacijami, za katere se te pristojbine pobirajo. Dejansko tvorijo nove pristojbine važen vir dohodkov železnice ter povišujejo občutno prevozne stroške. Na izrednem zasedanju je tarifni odbor to dejstvo tudi kritiziral ter predlagal med drugim, da se najvažnejše postranske pristojbine kakor vagarina, dizarina in skidarina ter brojarina primerno znižajo, odtodno določijo za tehtnino tri stopnje sorazmerno vrednosti blaga, brojarina pa maksimira.

Glede vseh teh predlogov še ni dalo železniško ministrstvo nobenega odgovora.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se vrši v torek, dne 7. februarja 1933 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici združenja trgovcev za mesto Celje v Celju, Razlagova ulica št. 8 pritičje levo.

Kupujte domače proizvode!

Vanilin sladkor
in
Prašek
za
pecivo:

Adria

Za naš

... se kupujejo naši domači proizvodi.

prašek za pecivo, vanilin - sladkor, rmenilo in nuding praški znamke ADRIA.

IRGOVCI, forsirajte naše domače proizvode, mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

KONFERENCA ZASTOPNIKOV TEKSTILNE INDUSTRIJE

Po beograjskih vesteh namerava trgovinsko ministrstvo sklicati v najkrajšem času širšo konferenco zastopnikov tekstilne industrije iz vse države. Na tej konferenci bi se predvsem razpravljalo o možnosti, da bi se tekstilna industrija zalagala v prvi vrsti s sirovinami domačega izvora. Nadalje bi se razpravljalo o prodajni organizaciji za tekstilno blago ter o izvozu in uvozu tekstilnih izdelkov. Ta konferenca je zelo važna, ker je naša tekstilna industrija danes odvisna od uvoza tujih sirovin. Pa tudi za našo trgovinsko bilanco je tekstilna industrija največje važnosti. Zato naj bi konferenca našla pota in načine, da bi se mogla naša tekstilna industrija čim bolj osamosvojiti.

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

ŠVEDSKA NOVO TRZIŠČE ZA NAŠE SADJE IN ZELENJAVO

Lansko leto so imeli naši izvozniki sadja in zelenjave precej uspehov pri pridobivanju novih tržišč. Tako so se precej utrdili na švedskem trgu in so vobče trgovinske zveze s Švedsko vedno boljše.

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Začetek dne 5. marca
Vse informacije daje

LIPSKI SEJMSKI URAD

ali

častni zastopnik

ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova ul. 3/II
Telefon 2762

Po svetu

John Galsworthy, nosilec Noblove nagrade za literaturo, predsednik PEN-kluba in eden največjih angleških pisateljev je umrl v starosti 66 let.

Koroški hajmverovci zahtevajo, da vlada razpusti vse slovenske koroške kulturne, gospodarske in politične organizacije in da zapleni njih premoženje. Končno naj bi vlada ustavila še »Koroškega Slovenca«.

Novo francosko vlado je sestavil Dalaudier. Med drugimi so v njegovi vladi Bonnet (finance), Chautemps (notranje min.), Boncour (vojska), Eynac (pošta), De Monzie (prosveta) in drugi. Socijalisti so kljub pozitivnemu sklepu svojega parlamentarnega kluba odklonili vstop v vlado.

Do sestave Hitler-Hugenbergove vlade je baje prišlo samo vsled tega, ker se je z vednostjo Schleicherja pripravljala v Potsdamu vojaški državni udar in je hotela vojska korakati na Berlin in izklicati monarhijo.

Vsled imenovanja Hitlerjeve vlade se vrše med voditelji socialnih demokratov in komunistov pogajanja za ustanovitev skupne rdeče fronte.

Prva posledica nove Hitlerjeve vlade v Parizu je bila, da so obveznice Youngovega posojila padle za 18 točk.

V Berlinu je ponovno prišlo do krvavih pobojev med komunisti in narodnimi socialisti. Streljalo se je z obeh strani in je bilo več ljudi ubitih.

Japonska namerava znano Monroevo doktrino uporabiti za Azijo.

V Španiji so znova izbruhnili nemiri, ki jih povzročajo deloma monarhisti, deloma pa komunisti.

Velik železničarski štrajk je izbruhnil v severni Irski, v Španiji pa grozi s štrajkom 30.000 rudarjev.

Velika delavsko-kmetijska vstaja je izbruhnila po časopisnih vesteh v irkutski guberniji v Sibiriji. Baje je morala proti upornikom biti poslana armada znanega generala Blücherja.

Velike protijaponske demonstracije so bile v Chicagu.

Predlog za nevtralizacijo Estonike, Litve in Latiške bo predložen razorožitveni konferenci.

Ameriški delavski sindikat se je izjavil proti priznanju sovjetske Rusije.

Delovni odbor ameriške poslanske zbornice je sklenil, da se uvede šesturni delavnik in petdnevni delovni teden. Ta sklep postane zakon, ko ga potrdita še poslanska zbornica in senat.

14. mednarodni zadružni kongres se bo vršil to leto v Londonu in sicer v avgustu.

Dohodki francoskih železnic so se zmanjšali v letu 1932 za 2.084 milijonov frankov ali 14-89% napram letu 1931.

Švicarske železnice so zaključile poslovno leto 1932 z deficitom v višini 45 milijonov frankov.

Alzaško lotarinške železnice so sklenile s konzorcijem holandskih bank posojilo v višini 39 milijonov švicarskih frankov. Posojilo bo 4-5% in njegov emisijski tečaj je določen na 92-5%.

Dohodki nemških železnic so znašali leta 1932 okoli 2890 milijonov mark, to je za 25% manj ko leta 1931 in za 46% manj ko leta 1929.

Poljska je izvozila v letu 1932 jaje za 56-6 milijonov zlotov, v letu 1931 pa za 97-8. Vsled tega velikega padca zahtevajo poljski izvozniki, da se izvede koncentracija jajčne izvozne trgovine.

Fordove fabrike so začele dne 31. januarja zopet delati.

Britanski fabrikanti tekstilnega blaga so sklenili, da bodo vsled krize zaprli večje število predilnic. V obratu ostanejo samo one, ki morejo biti brez posebnih investicij aktivne.

Strahovit vihar je divjal na atlantski obali Kanade in razbil več ladij.

Vsled ostre zime je zmrznilo na Poljskem 300 ljudi.

„Slavija“ Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gospodska ulica 12, telefon štev. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Denarstvo

Poljska Narodna banka v letu 1932

Kreditni posli Poljske (narodne) banke so imeli v letu 1932 padajočo tendenco. V juniju in juliju pa se je položaj nekoliko poboljšal in na konec leta so znašali krediti 699,7 milijonov zlotih, le malo manj ko prejšnje leto. Zmanjšanje kreditov ni bila samo posledica politike Poljske banke, temveč tudi splošnega padanja trgovine in transakcij v gotovini.

Oktober meseca je Poljska banka znižala eskontno mero od 7,5 odstotkov na 6 odstotkov. Poleg tega je začela v novembru zopet sprejemati v eskont tromesečne menice, dočim je preje sprejemala samo menice z rokom 75 dni. Vsled zelo oprezne politike Poljske banke je odstotek protestiranih menic padel v letu 1932 na 2,97 odstotka napram 4,61 odstotka v letu 1931.

Prvi mesec v letu 1932 je bil karakteriziran po znatnem zahtevanju tujih deviz, kar je bila posledica repatriacije tujega kapitala in tezavriranja tujih plačilnih sredstev. Istočasno pa je bilo tudi opaziti, da sta uvoz in tezavriranje zlata znatna. Tako je bilo v letu 1932 v Poljsko uvoženo zlata v vrednosti 145,3 milijonov zlotih. Od septembra dalje pa se je tudi na deviznem trgu znatno popravilo stanje. Odliv tujega kapitala je prenehal, prav tako pa tudi tezavriranje. Del uvoženega zlata je bil poleg tega prodan Poljski banki. Tako so koncem leta 1932 njene zlate rezerve v zlatu in devizah narasle na 550,6 milijonov zlotih in je s tem doseglo kritje bankovcev in obvez na pokaz 45,2 odstotka. Zlasti važno je, da se je Poljski banki posrečilo, da je brez omejitve deviznega prometa in brez ustavitve tujih plačil ohranila stabilnost svoje valute. Ta lep uspeh Poljske banke govori najjasneje o velikem napredku poljskega narodnega gospodarstva.

KLIRINSKI PROMET S ČESKOSLOVASKO

Iz Prage se poroča, da so bile do 27. januarja izplačane češkoslovaške terjatve že do številke 8761. Splošno se konstatira, da se češkoslovaške terjatve zelo manjšajo, ker je narasel jugoslovanski uvoz, dočim je češkoslovaški izvoz v Jugoslavijo padel. To bo v zvezi z uspešno akcijo češkoslovaških industrijalcev, ki so se obrnili na češkoslovaško vlado s spomenico, v kateri zahtevajo, da se v kritje njih terjatev v višini 80 milijonov Kč, dovoli odgovarjajoč uvoz jugoslovanskega blaga zlasti bakra, svinca, cinka, konoplje in lanu. Te predmete je dosedaj Češkoslovaška večinoma dobavljala iz Nemčije. Češkoslovaška vlada je zahtevo industrijalcev izpolnila.

*

Upravni svet češkoslovaške Narodne banke je sklenil, da zniža diskont od 4 1/2 % na 3 1/2 %, lombardne obresti za 1/2 % na 5,5 % za državne papirje, za druge pa na 6 %. S tem je obrestna mera češkoslovaške Narodne banke ravno tako nizka ko emisijskih bank v Bruslju, Stockholmu in Kopenhagenu in le za 1/2 odstotka nižja ko Nemške banke.

Cisti dobiček češkoslovaške Narodne banke za leto 1932 znaša 52,2 (l. 1931 33,7) milijonov Kč. Banka bo izplačala 7,1 odstotno dividendo, dočim je lani izplačala le 6,96 %.

Poljska Narodna banka bo spremenila svoja pravila v tem smislu, da smejo biti kriti bankovci le z zlatom, ne pa tudi z devizami.

Schweizerische Kreditanstalt je imela lani 14,4 (l. 1931 13,8) milijonov švicarskih frankov čistega dobička. Izplačala bo 8 odstotno dividendo.

Zlata podloga nemške Reichsbanke se je v zadnjem tednu povečala za 5,4 na 806 milijonov mark, dočim so padle devize, ki spadajo v podlogo, za 5,2 na 114,6 milijonov mark.

Njujorska Zvezna rezerv. banka izkazuje za l. 1932 čisti dobiček v višini 10,4 milijonov dolarjev, dočim je znašal njen čisti dobiček v letu 1931 samo 1,53 milijona dolarjev.

Ali smejo zadruga prodajati nečlanom

O tem piše »Trgovački Glasnik« to-le:

Smejo, če jim to dovoljujejo njihova pravila in če so se prilagodile obrtnemu zakonu.

Če jim pravila tega ne dopuščajo, a vseeno prodajajo blago tudi nečlanom, potem se pravi to, da delajo v nasprotju s svojimi pravili in v tem primeru jih je treba naznaniti nadzorstveni oblasti vsled kršitve pravil in jih poleg tega še naznaniti pristojni upravni oblasti prve stopnje, da v smislu §§ 1 (3) in 398 točke 1. trgujejo brez pravice.

Če pa zadrugam dovoljujejo njih pravila, da prodajajo svoje blago tudi nezadrujarjem in nečlanom, a se niso prilagodile obrtnemu zakonu, potem jih je treba naznaniti samo pristojni upravni oblasti prve stopnje, da v smislu §§ 1 (3) t. 1. obrtnega zakona brez pravice trgujejo.

Kaj pa pomeni, da so se prilagodile obrtnemu zakonu? To pomeni: če so dobile od pristojne upravne oblasti potrebno dovoljenje za vršitev trgovine, kakor vsaka druga trgovina. To dovoljenje more dobiti naravno samo ona zadruga, ki po svojih pravilih sme prodajati tudi nečlanom. A tudi če zadruga dobi potrebno dovoljenje, mora imenovati poslovodjo, ki mora izpolniti vse pogoje, ki jih predpisuje obrtni zakon za vodstvo dotične trgovine.

Naš dostavek.

K temu pa bi mi dostavili to-le:

Uradniške nabavljalne zadruga sedaj po vrsti spreminjajo pravila, da smejo izjemoma prodajati tudi nečlanom blago, kakor to že dovoljuje zakon o uradniških nabavljalnih zadrugah. Določba, da se sme blago prodajati »le izjemoma« in po posebnem sklepu načelstva, se seveda v praksi pojmuje tako, da je »izjemoma« toliko ko redoma. Sklep načelstva pa se seveda uporablja le po potrebi, če bi pač bilo treba dokazati, da se je vse vršilo »strogo« po pravilih.

Povdarili smo že enkrat, da je določba o dovoljenem izjemnem prodajanju brez navodbe, kdaj so te izjeme dopustne, juridičen unikum, ki na široko odpira vrata vsaki zlorabi. Zlasti v združnem življenju pa bi se morala na vsak način preprečiti tudi vsaka možnost zlorabe, ker kreпка zadruga morala je pogoj vsakega zdra-

vega združnega življenja. V življenju se je to že neštokrat dokazalo in večina vseh združnih polomov je nastala vsled pomanjkanja združne morale. In če ne bodo vse zadruga brez izjeme gledale na to, da se zadruga morala čim bolj dvigne, potem ne bo naše združništvo nikdar zmoglo onih nalog, ki bi jih v interesu vsega gospodarstva že davno moralo priti izvajati. Zato ni znak dobre združne morale, če se od zadruga strani nič ne ukrene, da se z jasnim zakonom in jasnimi navedbami o dovoljenih izjemah onemogoči prav vsaka možnost zlorabe.

Pa brez ozira na to, je tudi hipotetična pravica, da smejo zadruga prodajati tudi nečlanom, iz osnove napačna. Kajti v pojmu zadruga je neločljivo združena zahteva, da se prodaja le članom. Zato je baš nastala zadruga, da se z združenjem vseh, ki imajo isti interes, doseže nekaj, česar posameznik ne more doseči. Osnovno načelo zadruga je: eden za vse, vsi za enega. Če se pa prodaja nečlanom, je ta osnovni princip kršen. Je pa tudi nemoralno, če se prodaja tudi nečlanom. Člani vendar nekaj za zadruga žrtvujejo in te njih žrtve so ona pravica, da dobe pri zadrugi blago ceneje. Če pa dobi cenejše blago pri zadrugi vsak, tudi tisti, ki ni njen član, ali ne postanejo smešni tisti, ki žrtvujejo za zadruga, ko pa bi mogli tudi kot nečlani uživati vse prednosti, ki jim jih more dati zadruga? Če v lastnem interesu bi morale zato zadruga brezobzirno nastopiti proti temu, da se prodaja tudi nečlanom, ker takšna prodaja mora znižati število članov zadrug in polagoma ubiti njeno eksistenčno možnost.

Zato pravimo, da slabo pojmujejo zadruga misel one zadruga, ki prodajajo tudi nečlanom. Zato pa tem zadrugam tudi ne gre v nobenem oziru pravica, da bi uživali razne privilegije, ki so namenjeni samo pravnim zadrugam. Če kljub temu nekatere zadruga polagajo tako veliko važnost na to, da smejo prodajati tudi nečlanom in če v ta namen spreminjajo celo svoja pravila, potem je v tem dokaz, da igra tu odločilno vlogo še drug razlog, ki pa je v prvi in edini vrsti spekulativnega in prav nič združnega značaja.

Na vse zadnje pa bi bilo tudi zelo koristno, če bi se vendar enkrat prav vestno pregledalo, če so razne zadruga trgovine in gostilne zadostile obrtnim in zakonskim predpisom.

Važna konferenca grosistov

Sredi januarja se je vršila važna seja grosistov kratkega, pletenega in galanterijskega blaga iz vse države, ki je bila zelo dobro obiskana in ki je sprejela več zelo važnih sklepov. Mnogo grosistov, ki se konference niso mogli udeležiti, pa je poslalo izjavo, da se strinjajo z vsemi sklepi konference, a tudi razne svoje predloge. Tako je predlagal Pavel Kunstek iz Maribora, da se dovoli največ 30-dnevni plačilni rok. Isti predlog je stavil tudi R. Stermecki iz Celja in obenem apeliral na grosiste, da se zjedinijo tudi glede cen, ker more dostojno živeti in pošteno plačati samo oni trgovec, ki nekaj zasluži, ker tisti, ki dajo svoje blago za vsako ceno, škodujejo sebi in svojim tovarišem.

Konferenco je otvoril Ivan Samec iz Ljubljane kot najstarejši grosist. Na njegov predlog je bil nato izvoljen za predsednika konference Hugo Kolar, solastnik tvrdke Springer & Petru v Osijeku, za tajnika Milan Rogić in Hugo Wollner.

V svojem pozdravnem govoru je predsednik Kolar omenil vse današnje težave, ki tarejo vse trgovstvo in zlasti grosiste, nato pa je nadaljeval: Vsled takšnega stanja moramo mi gospodarstveniki prenehati z dosedanjim prakso in prilagoditi svoje mišljenje duhu časa. Če bomo k vsem težočam še postopali drug proti drugemu nekolegijalno, potem si bomo izpodkopali korenine lastnega obstanka. Konec je že tistih časov, ko se ni oziral poslovni človek ne na levo in ne na desno, temveč se bri-

gal le za svoj lasten posel. Današnji čas zahteva solidaren nastop vseh, ker samo na ta način je mogoče zaščititi lastne interese in obvarovati obstoj svojega podjetja. Mi kot grosisti moramo v tem prednjačiti in zlasti še zato, ker so naši interesi prav posebno ogroženi. Zato treba prenehati s tradicijo in složno iskati pot, da ublažimo sedanje zlo in sedanje težko stanje. Naj se ne zanašajo nekateri na to, da jim zaenkrat še gre dobro, ker se vse to more prav hitro spremeniti in potem bo že prepozno, da bi se prilagodili.

Nato se je razpravljalo na konferenci o stališču grosistov do producentov. Dr. Weiss je priporočal, da sodelujejo jugoslovanski grosisti z dunajskim Grossistenverbandom in da se udeleže sestanka, ki bo dne 12. marca na Dunaju in katerega se bodo udeležili veletrgovci iz raznih držav. Po daljši debati so bili sprejeti v tem vprašanju ti sklepi:

Fabrikante se bo pozvalo, da zaščitijo grosiste z najmanj 15 do 20%, da se skupni davek in davek na luksuz vračuni v ceno blaga in da se v sporazumu s fabrikanti sestavi spisek krajev, ki jih smejo obiskovati tudi potniki fabrik.

Glede enotnih kondicij je bilo sklenjeno: Sukanee, volna, D. M. C. predmeti in podobno se bodo prodajali le za gotovino, drugo blago pa proti največ 60-dnevni plačilni roku. Ta plačilni rok pa se računa po prejemu blaga. Vsi grosisti se obvežejo, da se bodo po tem sklepu ravnali.

Nadalje se predlaga, da se 5% skonto dovoli največ v času dveh tednov po prejemu blaga, 3% v roku 30 dni, plačilo v teku 60 dni pa se računa netto brez vsakega odbitka.

O kalkulaciji posebno markantnih predmetov je poročal g. Wollner, ki je zlasti opozarjal na škodo, ki jo trpe trgovci, ker prodajajo nekateri svoje blago prepoceni. Tako se prodaja v Zagrebu neki precej markanten predmet po 63 Din s 5% skonta, dočim znaša fabrična cena v najbolj ugodnem primeru 58 Din. Dobiček torej znaša 3%, kar je za veletrgovca, ki plačuje drago najemnino, davke, ki vzdržuje številno osebo, rodbino, mnogo premalo. Cenik, ki ga je izdelal g. Wollner za D. M. C. predmete, je preprečil, da bi trgovci te predmete prodajali v zgubo. Vsled povišanja agia pa je potreben nov cenik in g. Wollner je prevzel nalogo, da izdela nov tak cenik ne samo za D. M. C. predmete, temveč za vse markantne predmete.

Končno je bilo sklenjeno, da se ustanovi združenje grosistov za vso državo in bo izdelal potrebna pravila g. Wollner. Nato je predsednik Kolar zaključil uspešno konferenco.

Že v 24 urah

barva, plestra in kemično snati oblike, klobuke itd. Skrebi in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monja in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Seienburgova ul. 8.
Telefon št. 23-72.

Vse domače!

Ravnokar je razposlala in plakatirala veleprazarna kave in tovarna hranil »Projac«, d. z. o. z. v Ljubljani, Aškerčeva ulica št. 6, krasen plakat v svrhu propagande za Dr. Pirčevo sladno kavo. Ta način reklame je pri nas v Jugoslaviji še malo razširjen, drugod po svetu pa zelo, ker lep barvasti plakat privlači gledalca in mu najbolj učinkovito priporoča tozadevni predmet.

Pri nas so doslej zelo prodajali sladno kavo, ker je bila uvožena iz inozemstva. Sedaj imamo tu izvrsten domač izdelek.

Osnutke za takšne učinkovite plakate so doslej izdelovali tuji umetniki. Krasni plakat »Projac« je napravil domači umetnik in litograf, gospod Janez Trpin.

Natisnila pa je plakat eksaktno in res lepo tudi domača tvrdka, stara Univerzitetna tiskarna J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Torej vse domače!

Tako bi moralo biti v vseh gospodarskih panogah pri nas. In brez dvoma to sčasoma tako tudi bo!

IZVOZ NAŠEGA VINA V ŠVICO

Trgovsko-industrijska zbornica v Zagrebu sporoča, da obstoji možnost za izvoz naših vin v Švico. V poštev pridejo bela in rdeča vina. Interesenti naj se obrnejo naravnost na švicarske tvrdke. Podrobnejše informacije pri zbornici v Zagrebu.

»TRGOVSKI TOVARIS«

Izšla je I. številka letošnjega leta te naše ugledne gospodarske revije. S to številko pričena »Trgovski tovariš« svoj 30. letnik in stopa tako v jubilejno leto. S ponosom lahko gleda nazaj na svoje delo; kajti vseh 30 let je z uspehom zastopal interese slovenskega gospodarstva, a obenem vršil dobro in zanesljivo informativno službo. Naj bi v svojem 30. letu »Trgovski tovariš« še povečal krog svojih sotrudnikov in naročnikov.

I. številka »Trgovskega tovariša« ima to vsebino:

V. Š.: Letna bilanca svetovnih blagovnih trgov. — Peter Šilec: »Ljudje zahtevajo preveč.« — D. P.: Naše gospodarstvo v začetku leta 1933. — To in ono — Stečaji in prisilne poravnave v mesecu decembru 1932 — Gospodarstvo samouprav v letu 1931 — Naše trgovinske pogodbe in sporazumi, sklenjeni 1932 — Nekaj statističnih podatkov iz naše države — Obseg svetovne spekulacije — O vpeljavi novca »Evropa«. — Društvene vesti — II. redna odborova seja Trgovskega društva Merkur za Slovenijo v Ljubljani — Darilo.

Kako odpraviti finančno krizo

V članku o Prvi hrvatski šedionici razpravlja inž. Srečko Madjarević o vzrokih, ki so privedli, da je moral ta največji zavod zaprositi za zaščito. Pravi, da je glavni vzrok v svetovni gospodarski krizi, ki je vse kratkoročne kredite spremenila v dolgoročne in zato banke niso mogle zadostiti svojim obveznostim. Nato stavlja tri predloge, kako bi se bilo mogoče rešiti iz sedanje finančne stiske.

Vsi denarni zavodi in večja podjetja bi morala ustanoviti posebne urade za proučevanje konjunktive. Sele na ta način bi dobila uredba o zaščiti vlagateljev svoj smisel, ker bi bilo mogoče dobiti moratorija temeljito izkoristiti in pripraviti vse za končno sanacijo den. zavodov.

Nadalje bi bilo treba rešiti vprašanje tujih dolgov. Veliki dolgovi, ki so nastali v konjunkturi dobi, se danes ne morejo plačati. Predlagani urad bi moral rešiti tudi to vprašanje.

Končno bi bilo potrebno, da tudi banke same krenejo z mrtve točke. Vse svoje nepremičnine, rezerve in dolgoročne kredite bi morale prodajati izključno za svoje hranilne knjižice. Na ta način bi zmanjšale svoje pasive, zadovoljile bi svoje upnike in pri tem še napravile dobro kupčijo. Tudi bi si znova pridobile klientelo.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašeni so konkurzi o imovinah: posestnika in mizarkega mojstra Goljarja Franca v Mlinem pri Bledu. Konkurni sodnik dr. Stular, upravnik mase odvetnik Krištof Vladimir. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Radovljici dne 4. februarja t. l. ob 9. Oglasitveni rok do 25. februarja, ugotovitveni narok dne 3. marca t. l. ob 9.

Hočevarja Jerneja, trgovca in posestnika v Vel. Laščah. Konkurni sodnik Groznik Ivan, upravnik mase notar Hanžič Ivan. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Vel. Laščah dne 9. februarja t. l. ob 10., oglasitveni rok do 9. marca, ugotovitveni narok dne 23. marca t. l. ob 10.

Kresal Ivanke, trgovke z mešanim bla-

gom v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase dr. Tuma. Prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču v Ljubljani, soba št. 140, dne 4. februarja t. l. ob 9. Oglasitveni rok do 28. februarja t. l., ugotovitveni narok dne 11. marca ob 9.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini:

Pirnat Makse, trgovke v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik dr. Pegan. Narok za sklepanje poravnave dne 11. marca t. l. ob pol desetih. Rok za oglasitev do 5. marca t. l.

Potočnika Joška, čevljarkega mojstra v Radovljici. Poravnalni sodnik dr. Stular, poravnalni upravnik odvetnik Kobler. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Radovljici dne 9. marca t. l. ob 9. Rok za oglasitev do 2. marca t. l.

Dobava prodaja

Prodaja. Dne 11. februarja t. l. se bo vršila pri Primorskem žandarmerijskem polku v Splitu licitacija glede prodaje odpadkov od starih ponošenih oblek in posteljnega perila. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem polku.)

Dne 22. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu ofertna licitacija glede dobave jambora. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja buffeta na postaji Bistrik se bo vršila potom ofertne licitacije dne 6. marca 1933 pri direkciji drž. železnic v Sarajevu.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 1. februarja objavlja: uredbi o izpitih za graditelje visokih in nizkih stavb in o izpitih za elektrotehniko. Pobiranje takse glede na zakon o zemljiškem katastru in nekaterih členov zakona o neposrednih davkih. Odredbo o znižanju potne povprečnine banovinskih zdravnikov in sester pomočnic. Razne objave bana in oblasti, razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Tržna poročila

LJUBLJANSKI TRG

Zadnji živinski sejem v sredo, dne 1. februarja, je bil dobro obiskan, tudi živine je bilo mnogo, kupčija pa je bila slaba. Volov je bilo prignanih na trg okoli 150 in so se najboljše prodajali po 3 Din za kg žive teže. Kmetje so sicer skušali doseči višje cene, pa brez uspeha. Po precej isti ceni so se prodajale tudi krave. Lepa krava s teletom je bila prodana za 1800 Din. Konj je bilo na trgu precej, a kupčija je bila slaba. Boljšo ceno imajo primeroma svinje. Pitane svinje so se prodajale po 7 do 8 Din za kg žive teže.

Zelenjadni trg je bil bolj živahen, ko pred dnevi in tudi kupčija je bila boljša. Zelja in druge zelenjave je dosti, le endivije primanjkuje. Motovilec se še vedno plačuje po 2 Din merica. Kolerabe je mnogo in se dosti kupuje. Krompir ima na drobno staro ceno en dinar za kilogram.

Na perutninarskem trgu je bilo bolj živahno ko ponavadi. Kure so se prodajale po 25—30 Din, a tudi ceneje.

Tudi jabolk je bilo primeroma še precej na trgu in so se prodajala po 4—5 Din za kilogram.

S HRVATSKIH SEJMOV

Tedenski sejem v Križevcih je bil dober. Od 700 na trg postavljenih svinj je bilo prodanih med drugimi 35 v Avstrijo in 28 v Italijo. Cene pa so nekoliko padle in so se prodajale tolste svinje po 7—7.50, srednje pa po 6—6.50 Din za kg žive teže. — Na sejmu v Koprivnici so se prodajale svinje po 6—8 Din za kg žive teže. Pšenica se je podražila od 190 na 210—220, kuruza je bila po 75, koruzna moka po 100, seno po 50, detelja po 70, slama pa po 30 Din. — Na sejmu v Vinkovcih je bilo kupljenih več konj tudi za Slovenijo; goveja živina pa večinoma za Bačko. Cene so se nekoliko utrdile in so bili vprežni konji po 1000 do 3000 Din, goveja živina od 2—3, teleta 4 do 6, poljske svinje na pol gojene po 4 do 6 Din za kg žive teže. Poljskih pridelkov ni bilo mnogo na trgu. Pšenica se je podražila na 224, kuruza pa na 74 Din.

MARIBORSKI SVINJSKI TRG

Na svinjski sejem dne 27. januarja 1933 je bilo pripeljanih 50 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7 do 9 tednov stari 130—160, 3 do 4 mesece stari 350—380, 5 do 7 mesecev stari 420—450, 8 do 10 mesecev stari 500—550, 1 leto stari 800—1000; 1 kg žive teže 6.50—7, mrtve teže 9.50 do 10.50. Prodanih je bilo 31 svinj.

DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG

Na ponedeljkov sejem 30. januarja je bilo prignanih 3097 glav goveje živine, od teh 183 iz Jugoslavije. Cene so bile te: najboljši voli 1.60, voli I. vrste po 1.30—1.40, II. vrste po 1.10 do 1.20, III. vrste po 0.65 do 0.70, krave I. vrste po 0.90 do 1.10, II. vrste 0.80 do 0.85, bikli po 0.85 do 1.15, klavna živina po 0.55 do 0.79 šilingov za kg žive teže. Cene so padle živini za povprečno 12—15 grošev pri kg.

BENCIN SE NEKOLIKO PODRAŽIL

V zadnjem tednu so veljale na beograjskem trgu te cene: bencin iz cistern po 7, bencin iz sodov po 7.20, petrolej iz cistern po 6, iz sodov po 6.20, nafta iz cistern po 2.30, iz sodov po 2.40 Din. Cene so se nekoliko dvignile vsled deviznih predpisov v Rumuniji, ker se mora sedaj plačevati blago le v dolarjih. V zvezi z novim pravilnikom o mešanju bencina z alkoholom se bo bencin podražil za 40 par.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, dne 3. februarja: Zaprtlo.
Sobota, dne 4. februarja: Zadoščenje. Gospa Cathleena. Premiera. Izven.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, dne 3. februarja: Zaprtlo.
Nedelja, dne 5. februarja: Morana. Premiera. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, dne 3. februarja: Koncert vijolinškega virtuozja Mirana Viherja iz Celja. Znižane operne cene.

Za vse naše vloge in obveze jamči z vsem premoženjem in vso davčno močjo Dravska banovina

KDOR VARČUJE SIVIH LAS SE OBVARUJE

HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča specerijsko blago, več vrst žganja, moko ter deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom
Telefon št. 2668. Ceniki na razpolago!

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33.53 Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE
KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Naročajte „Trgovski list“!